

Heid Cat zondag 45 vr en antw 116

Gebed als 1 polsslag 2 pijpleiding

Gemeente,

Mooi was dat. Afgelopen maandagavond in Bodegraven. Dat ik velen van jullie zag bij de opening van het schooljaar van de Driestar. En van de meesten van jullie ook één van je ouders. Om samen, leerkrachten, jongeren, ouders het schooljaar te beginnen en aan God op te dragen. En we leerden ook nog wat 'sms' kan betekenen. Want iedereen van jullie sms't. Soms op de raarste momenten en de onmogelijkste tijden. Eventjes iemand contacten. Maar sms betekent ook: samen meer stilzijn. Dat is belangrijk in een schooljaar: samen meer stilzijn. Meer God zoeken. Meer bidden. Dat kan en mag op de raarste momenten en de onmogelijkste tijden. Altijd. Contact zoeken met God.

Over dat contact zoeken met God gaat de catechismus het ook hebben. Dat was te verwachten want elke catechismus behandelt drie dingen: geloof gebod, gebed. De 12 artikelen. In wie geloven wij. De 10 geboden. Hoe dienen wij God? En het Onze Vader: hoe gaan wij met God om. En dat laatste was nog niet aan de orde geweest in de Heidelberger catechismus. Dus dat moest nog komen.

En dat begint met een zin waar je best even op kauwen kunt. En je af kan vragen hoe bedoelt de catechismus dat? Waarom is het gebed de christenen van node? Waarom is het nodig om te bidden? Omdat het het voornaamste stuk van de dankbaarheid is. Bidden is blijk van dankbaarheid. Dan denk je even: dat wringt. Je denkt: je kunt bidden en danken. En dat laatste moet je vooral niet vergeten. Dat je bidt, maar vooral ook dankt. Maar hier staat dat bidden zelf dankbaarheid is. Bidden is je dankbaarheid laten blijken. En dat voel je toch niet altijd zo.

1 polsslag

Dat komt uit Psalm 50. En in Psalm 50 spreekt God tegen het volk Israel op een bepaalde manier. Het volk offert zoveel. Het geeft zoveel voor de dienst van de HEERE. Maar dat is het dan ook. Ondertussen is het hart ver van de HEERE. Dat kan nog steeds. Dat je vol ijver in de dienst van de HEERE bent, zingt, in de collecte geeft, in de kerk zit, maar je gedachten zijn er niet bij. Zitten zelfs heel ergens anders. En in dat verband zegt de HEERE: nou, dan heb ik liever dat je echt tot Mij komt, dat je Zelf je op Mij richt. In plaats van die harteloze vormen dat je echt tot Mij roept. Dat je omgang met Mij zoekt, dat je Mij aanroept. Ik vraag niet allereerst grote gaven en giften, maar je hart. Kom tot Mij. Liever één echt gebed met je hart, dan honderd harteloze plichtplegingen. Liever dat

je 1 keer zelf tot Mij komt, dan dat je honderd keer in de tempel bent, maar niet op Mij gericht. Roep Mij dan liever aan in de dag der benauwdheid.

Want dat is danken. Dat is Mij erkennen en belijden. Omdat we even scherp moeten hebben wat bidden is. Voor je het weet heb je daar een verkeerde voorstelling van. Dan denk je: bidden is: jij wilt iets graag hebben, je hebt iets nodig, en je vraagt of God het je wilt geven. En je hoopt dat je God ook zover krijgt dat Hij het zal gaan geven of doen. Maar ja, dat weet je nooit zeker. Daarom vraag je het nog maar eens en nog maar eens, misschien dat God dan wel zegt: vooruit, je vraagt er zo vaak om, nou geef Ik het je. Dat is zo'n vervorming, zo'n karikatuur van wat bidden is. Alsof God een afgod, een Baal is. Die je moet zien te vermurwen en om te turnen. Door heel veel, heel hard, heel langdurig aan te roepen om Hem te vermurwen. Alsof God een Baal is.

En wat kan dat zich in ons gebed nestelen. Die bacterie. Zodat ons bidden vervormd wordt tot zo'n bewerken van God. Ik wil zo graag vergeving, de Heilige Geest, zekerheid, maar nou moet God het ook nog willen en hoe krijg ik dat zover? Ik wil zo graag het goede, gezondheid, werk, voorspoed, ik weet wat goed voor me is, alleen zou God mij het goede wel willen geven? Ja, dat weet je natuurlijk niet van tevoren. Maar je probeert het. Alsof God een afgod is.....

Want wat is echt bidden? Omgang met de levende, waarachtige God? Die de HEERE is? De Vader van de Heere Jezus Christus? Wat is bidden tot Hém? Dat is erkennen: HEERE, Gij zijt goed. Gij zoekt het goede voor mij. Gij volvoert Uw beloften. Gij wilt mij heil schenken. Gij zoekt het goede voor mij, altijd en in alles. HEERE, en eindelijk door Uw werk ben ik bereid geworden dat te ontvangen. Ben ik gaan verlangen naar wat U geven wilt en kunt. HEERE maak mij bereid het te ontvangen. Uw vergeving, Uw Heilige Geest, maak mij bereid, ja HEERE, ik verlang ernaar. Ik dorst ernaar. HEERE, maak mij het ermee eens, dat U het goede voor mij zoekt. Ook als dat geen vervulling is van mijn wens tot beterschap, slagen, werk, huwelijk enzovoort. Maak mij het er dan mee eens dat U het goede met mij voor hebt. Zo is het gebed polsslag van het geloofsleven.

Dat is bidden. Erkennen: HEERE, Gij zijt goed en rijk aan goedertierenheid in al Uw beloften en wegen. Dat is dankbaarheid. God erkennen als de HEERE Die goed is en Zijn beloften vervult. Daarom is het ook zo mooi en nodig om ook in het openbaar te bidden. Op school, voor en na je eten, op je werk in de kantine. Daarmee erken je God als de Gever van het eten. Daarmee belijd je God als de Gever van alle goeds. En als ze ernaar vragen, kun je het nog uitleggen ook, getuigen. Nadat je

thuis gebeden hebt: HEERE, maak mij bereid en vrijmoedig om Uw Naam te belijden en te erkennen op school, op mijn werk.

God erkennen als de goede God Die Zijn beloften vervult. Dat is zuiver bidden. Is dat ons bidden? Is zo ons bidden? Dan zie je dat je bidt niet met het oog op God, alsof God dat nodig heeft, maar omdat je het zelf nodig hebt. Want die erkenning en dat vertrouwen is soms zo ver weg, zo aangevochten. Dan kun je haast niet geloven dat God genadig wil zijn voor jou. Dan kun je niet geloven dat God goed is als Hij zo'n weg met je gaat. Dan: bidden. Om het geloof te oefenen. Om al biddend hoop op God te krijgen en overgave aan Hem te ontvangen en te versterken. Biddend Zijn Naam en beloften voor ogen houden. Steeds weer bidden om het geloof te oefenen.

En dan is het opmerkelijk dat het gebed hier behandelt word in de catechismus. In het gedeelte over de dankbaarheid, ja dat is ons nu helder geworden. Maar na de behandeling van het gebod, de 10 geboden. Want juist die geboden willen ons brengen tot gebed. Christus wil de wet in ons hart schrijven. Ons Zijn beeld gelijkvormig maken. De wet in al zijn scherpste, diepgang, wijde. En als ik dan die wet hoor en tot mij door laat dringen, en ik mag weten dat Christus die in mijn hart wil schrijven, dan dringt de wet me tot gebed: Heere, vergeef mij mijn schuld. Heere, leer mij Uw wet. Hoe kun je de wet horen zonder dat je biddend wordt gemaakt?

Zo is het gebed de polsslag van het geloof. En God legt vanavond Zijn vinger op onze pols: hoe gezond bent u? Als het hart het geestelijk leven is dan is het gebed de polsslag. Klopt uw pols? Jouw pols? Heel zwak misschien? Of niet, helemaal niet. Dan ben je geestelijk dood.

Hoe sterker die pols klopt hoe liever de HEERE het heeft. Hoe meer je vraagt, hoe meer je blijk geeft van dankbaarheid. Dat is wonderlijk. Want dat mag in het menselijke leven natuurlijk niet altijd: blijven vragen, en meer vragen. Als je jarig bent en je oma mag je komen feliciteren en die geeft je een envelop met € 5,-- wat zeg je dan? Mag ik nog meer? Nou, dat zal je moeder niet zo waarderen. Dat hoort niet. Maar de HEERE heeft niet liever. Dan dat je Hem om meer vraagt. Meer van Zijn Geest, meer van Zijn heil, meer van Zijn geestelijke gaven van volgzzaamheid, eenswillendheid, onderwerping en vertrouwen. Want dat is het beste blijk van dankbaarheid. Als je genoeg hebt aan wat God je één keer gaf, dan is dat geen best teken. Denk maar mee: als je één keer in een bepaalde winkel brood hebt gehaald en ze zien je nooit meer terug in die winkel, dan is dat toch wel een bewijs dat het je niet best bevallen is, of in elk geval dat het ergens anders beter bevalt. Terwijl de verkoopster zei: ja

mevrouw, meneer, u ziet het, we hebben nog een winkel vol en we krijgen elke dag nieuwe voorraad. Hoe vaker je terugkomt hoe liever ze het

hebben, hoe meer je je waardering uitspreekt en laat merken dat je het bevalt. Hoe vaker je terugkomt hoe eervoller het voor de HEERE is. Hij is, Hij heeft het Brood des levens. En Hij zegt als Hij het geeft: Ik heb nog veel meer, Ik heb nog zoveel in voorraad, een hemels magazijn met hemelse geestelijke zegeningen vol. Dan geldt toch ook: hoe meer je terugkomt hoe meer je Hem eert. En hoe minder je terugkomt, hoe meer je Hem onteert. Als je ergens anders je eten gaat halen. Als je loopt te verhongeren en je weigert tot Hem te gaan. Je loopt er liever geestelijk ondervoed bij dan dat je bij Hem terugkomt om meer. Daarmee beledig je Hem, onteer je Hem, ben je ondankbaar, bewijs je Hem geen dankbaarheid. Hij wil nog zoveel meer geven, maar je hoeft het niet. Je onteert Hem, je bedroeft Hem. Als mijn gebedsleven lauw is, onteer ik God!

We hebben wel doorgekregen dat gebed en geloof heel dicht bij elkaar staan. Om te bidden is geloof nodig. Maar aan de andere kant: om tot geloof te komen is gebed nodig. Het is eigenlijk een cirkel. Geloof en gebed, gebed en geloof. Dat moet u niet met uw verstand gaan benaderen, maar met uw hart. Dat is toch wat: ik ben onbekeerd: dus ik kan niet bidden. Ik kan niet geloven. Ik kan het geen van beide. Dan zal ik vast en zeker verloren gaan als het zo blijft. Heere, help, Heere, geef mij geloof, geef mij gebed. Want U bent goed en ik ben verloren. En wat zegt de hemel dan? Zie, hij bidt. Als iemand die niet kan bidden en niet kan geloven tot God komt dan bid je.

2 pijpleiding

Het tweede antwoord is: omdat de HEERE Zijn genade en Heilige Geest alleen aan diegenen geven wil die Hem zonder ophouden met hartelijk zuchten daarom bidden en daarvoor danken.

Dan zou je kunnen denken aan bijvoorbeeld de Negev woestijn in Israel. Daar is het zo droog en heet daar kan eigenlijk niks groeien. Toch is het waar dat de woestijn bloeit als een roos. Hoe komt dat? Omdat er ver buiten die woestijn wel water is. Een meer of stuwmeer. En vanuit dat meer zijn pijpleidingen aangelegd de woestijn in. En zo komt dat water uit het meer in de woestijn en de woestijn wordt vruchtbaar. Door die pijpleidingen.

Nou, dat is God manier van werken met zondaren. Hun bestaan is als een woestijn zo onvruchtbaar, daar groeit niks. Niks aan vrucht in elk geval. Dat komt niet uit ons hart en leven op. Maar bij Hem is een voorraad: onuitputtelijk. Van hemelse vreugde, liefde, kracht en heiligheid. En het gebed is de pijpleiding tussen die voorraad in God en de woestijn van mijn leven. Zo wil God dat dat alleen op die manier mijn leven vrucht zal dragen.

Daarom is het gebed voor de christenen nodig. Om te leven met de genade van God en de Geest en Zijn liefde, vreugde en heiligheid te ontvangen. Het kan vreemd lijken dat er dan staat: voor de christen nodig. De gelovige. Heeft iemand die onbekeerd is het niet nog harder nodig?

Hier wordt bedoeld: een onbekeerde heeft voor zijn leven dat hij leidt geen gebed nodig. Dat kan ook zonder de Heilige Geest en genade wel geleefd worden. Dat is wat: als je moet zeggen: zoals ik leef daar heb ik de Heilige Geest niet voor nodig. Dat gaat puur vanuit mezelf, daar is geen genade voor nodig om te leven zoals ik leef want het is zonder God.

Juist een christen heeft gebed nodig om zijn leven het leen van bekering, van de smalle weg te kunnen leven. Heeft de Heilige Geest nodig. En waarom heeft God dat zo bepaald? Dat Hij op het gebed Zijn genade en Heilige Geest geeft? Omdat Hij omgang met ons wil. Hij is geen verkoper die maar produkten kwijt wil. Alle achting voor verkopers, begrijp mij goed, maar dat hoort bij hen vak: als er maar verkoop is, en ze hoeven niet per se een band met hun klanten te hebben. Het gaat om de verkoop, de omzet. Dat is bij een vader/moeder anders. Het is leuk als je kind bij u aan tafel komt eten, maar als je je kind alleen ziet om te komen eten of als het zakgeld nodig heeft en verder nooit, dat wil je niet. Het gaat je om een band met je kinderen. Om ontmoeting. De HEERE wil niet alleen Zijn gaven kwijt, ook dat!, maar Hij wil Zichzelf kwijt, Zijn liefde, Hij wil omgang met Zijn gelovigen. Daarom geeft God Zijn genade en Heilige Geest alleen op het gebed. Hij wil ons dagelijks zien en ontmoeten. Als smekend kind, als dankend kind. Maar als kind bij Hem de Vader. Dat wil het kind toch ook? Echte omgang met God. Het zien van Zijn vriendelijk Aangezicht, het ontvangen van Zijn liefde, het uitstorten van je hart. Dat je van hart tot hart mag spreken. Mijn hart open voor Zijn hart, Zijn hart open voor mijn hart. U hoeft toch niet alleen maar wat van God te hebben? Daarom is hardop aan tafel bidden ook zo aan te bevelen. Dan mag je gezin wat proeven van wat God ontmoeten is. Hoe teer, hoe rijk, hoe nodig.

Daarom is het gebed de pijpleiding. Daar doorheen schenkt God Zijn genade en Heilige Geest. De hemelse eersteling: Die hemelse vreugde, hemelse liefde, hemelse heiligheid geeft in je hart en leven. Maar dan ook echt de pijpleiding.

Daarom staat er ook: met hartelijk zuchten. Zuchten is teken van verlangen. Vurig verlangen. Want je wilt de genade en de Heilige Geest zo graag hebben. Heel graag. Niet zoals Augustinus in zijn jeugd bad: bekeer me maar vandaag nog niet. Dat kan, dat je allerlei dingen bidt, bijv in het Onze Vader, maar je hoeft ze eigenlijk helemaal niet te hebben. Je zit er niet echt op te wachten. Je laat het liever nog even zoals het is.

Dan kun je wel deze lijn trekken. Hoe groter de omvang van de pijpleiding is, hoe meer water er doorstroomt. Dat is logisch. Een hele

grote pijpleiding brengt meer water over dan een hele dunne. Vurig, intens gebed is als een pijpleiding met grote omvang. Veel gaven stromen daardoor de woestijn van je leven binnen. Maar een lauw en laks gebed is als een dunne pijpleiding waar weinig water doorkomt. Dan is er weinig

vreugde, liefde, heiligheid in de woestijn van je leven. Als er weinig groeit, weinig aan vreugde, liefde, heiligheid hoe is het dan met de pijpleiding? En waar de pijpleiding niet komt, daar blijft het droog. Als de pijpleiding niet verder doorgetrokken wordt in de woestijn dan komt er geen vrucht. Het water zakt weg in de woestijn en komt niet verder dan de pijpleiding. Als je de pijpleiding niet elke dag doortrekt, dan blijft het droog. Dan groeit er niks.

Zonder ophouden. Dat betekent niet dat je nooit wat anders mag doen, maar wel dit: soms lijkt het of God niet hoort. Je bidt om vergeving en genade, om de Heilige Geest, liefde, vreugde, heiligheid, maar, heel Bijbels herkenbaar, je merkt er niet direct wat van. Het lijkt of het niet voor je weggelegd is. Of het niks helpt. Of het dan wel voor anderen zal zijn en zo zal werken, maar voor jouw niet. Kijk: zonder ophouden, juist dan! In de beproeving. Zonder ophouden. Blijven vertrouwen en erkennen dat de HEERE goed is en Zijn beloften vervult, daaraan blijven vastklampen. Zonder ophouden. Ja, misschien dat God juist daarom de kraan een beetje dichtdraaide. Want je ging het een beetje gewoon vinden, en je verwonderde je er niet meer over en je dankt God er niet meer voor, en daarom draait God de kraan even dicht: om je weer zonder ophouden, te vuriger te laten bidden.

Als het gebed zo belangrijk is, omdat het God eert en erkent als polsslag van het geloof en genade en de Heilige Geest als een pijpleiding, dan moet er één zijn die er gruwelijke aanvallen op uitvoert: de duivel. Die polsslag moet weg, dan kwijnt het leven weg, die pijpleiding moet kapot, dan draagt het geen vrucht meer. Dus de duivel zorgt ervoor dat je het te druk hebt, je te druk maakt om te bidden. Dat je geen zin hebt en dan zegt de duivel dan moet je het niet doen ook, dat je denkt: het helpt toch niet enz. De duivel wil het gebed stukhebben.

Daarom willen we nog even kijken naar dat sms. Samen meer stil zijn. Hoe kun je dat nou onder Gods zegen in praktijk brengen? Ook samen: in huwelijk en gezin. Je vraagt wel eens aan elkaar: heb je toch al gegeten? Heb je toch wel die en die gebeld? Waarom dan ook niet: heb je toch al gebeden? Waarom niet soms als gezin tegelijk stille tijd nemen als dat kan?

Ten eerste door te luisteren naar God die zegt: Ik vorder het van je. God eist het. Bidt, opent uwe mond. Het is tot Mijn eer en jij hebt het nodig, dus: bidt. Niet wanneer je behoefte voelt, maar omdat Ik het je opdraag. Neem daarom vaste tijden. Behalve rond het eten zou ik zeggen drie keer per dag. 's Morgens, 's avonds en nog ergens tussenin. Niet omdat je dan behoefte voelt, maar omdat het goed is en God het beveelt.

Ten tweede door de Bijbel altijd te combineren met je gebed. Want om Bijbel te lezen met vrucht heb je de Heilige Geest nodig en Die geeft God op het gebed. En om je gebed te laten voeden door de Bijbel. Niet alleen door mijn gevoel, maar door wat dit Bijbelstukje aanreikt om voor te bidden.

Ten derde door een binnenkamer te hebben. Dat was het magazijn voor het eten in een tijd zonder koelkasten en diepvriezen en kelders. Daar kwam zelden iemand, alleen om even wat eten uit te halen, die had geen raam, want hij zat binnen in het huis. Dus: plaats om ongestoord te zijn, geen afleiding van buiten te hebben, waar je alleen was. Die moeten we hebben. Plaats van stilte en tijd en rust. Dan gaat je mobiel uit en je computer. Dan neem je de tijd ervoor. Zo uit bed komen en zo je tijd inplannen, dat je niet gauw gauw nog gauw een kan bidden, maar rust hebt in je hoofd. Dan is het stil om je heen en in je. Daarvoor moet je soms wel wat moeite doen. Niet direct van de computer die game, dat programma, op je knien gaan, maar een tijdje inbouwen om in je hoofd tot rust te komen. Binnenkamer. Denk erom dat de duivel die weg wil hebben.

Ten vierde door aan te houden wat Psalm 27 zegt: bidden is Gods Aangezicht zoeken. Iets van God willen merken. Of Zijn aangezicht vriendelijk is of juist verdrietig. Dan is bidden ook luisteren, stil zijn, opmerken, antenne afstellen op God. Om Hem te ontmoeten. Ze kunnen twee dingen aan je vragen: heb je gebeden? Ja, jazeker. Maar als ze daarna vragen: heb je God ontmoet? Wat zeg je dan?

Guido Gezelle dichtte eens: Gij badt op enen berg alleen,
en... Jesu, ik en vind er geen
waar 'k hoog genoeg kan klimmen
om U alleen te vinden:
de wereld wil mij achterna,
alwaar ik ga
of sta
of ooit mijn ogen sla;
en arm als ik en is er geen,
geen een,
die nood hebbe en niet klagen kan;
die honger, en niet vragen kan;
die pijn, en niet gewagen kan
hoe zeer het doet!

O, leer mij, armen dwaas, hoe dat ik bidden moet!

En dan klinkt het in de hemel: Zie, hij/zij bidt!

Amen

